

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9So/10/2017
Identifikačné číslo spisu: 8016897561
Dátum vydania rozhodnutia: 26.09.2018
Meno a priezvisko: Mgr. Viliam Pohančenič
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:8016897561.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: V. X., nar. XX.XX.XXXX, M. XXX/XX, O. I. G., proti odporkyňi: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 15.04.2016, o starobnom dôchodku, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 2Sa/9/2016-15 zo dňa 12.10.2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 2Sa/9/2016-15 zo dňa 12. októbra 2016 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alsie konanie.

Odôvodnenie

Krajský súd v Prešove rozsudkom č. k. 2Sa/9/2016-15 zo dňa 12.10.2016 potvrdil rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 15.04.2016 (ďalej aj len „napadnuté rozhodnutie odporkyne“), ktorým odporkyňa podľa § 65, § 274 a § 82 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej aj len „zákon č. 461/2003 Z. z.“) priznala navrhovateľovi od 01.01.2016 starobný dôchodok v sume 489,20 eur mesačne. Krajský súd účastníkom náhradu trov konania nepriznal.

V odôvodnení rozsudku krajský súd poukázal na to, že na základe žiadosti navrhovateľa o priznanie starobného dôchodku bolo vydané napadnuté rozhodnutie odporkyne. V odôvodnení tohto rozhodnutia sa odporkyňa zaoberala presným výpočtom výšky starobného dôchodku navrhovateľa s poukazom na osobný list dôchodkového poistenia, v ktorom sú zaznamenané všetky doby poistenia, aj s poukazom na jeho práceneschopnosť počas doby, ktorá bola započítaná pre stanovenie výšky starobného dôchodku, a to rokov 1984 až 2015. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia odporkyne tiež vyplýva, že odporkyňa poukázala na obsah dôkazov, ktoré pre výpočet výšky starobného dôchodku zabezpečila s poukazom jednak na odpracované roky, ako aj na obsah osobného listu dôchodkového poistenia, pričom argumentovala tým, že využila aj započítanie náhradnej doby podľa príslušných ustanovení zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení. Z obsahu dávkového spisu podľa názoru krajského súdu vyplýva, že navrhovateľovi bol priznaný starobný dôchodok od 01.01.2016 s poukazom na splnenie podmienok dosiahnutého veku 62 rokov ako aj obdobia dôchodkového poistenia a nepriznania

predčasného starobného dôchodku. Z obsahu dávkového spisu bolo tiež preukázané, že navrhovateľ bol dlhodobo poberateľom invalidného dôchodku, ktorý mu bol priznaný s poukazom na úraz, ktorý utrpel v roku 1976. Krajský súd dospel k záveru, že odporkyňa napadnutým rozhodnutím rozhodla na základe dostatočne zisteného skutkového stavu a toto rozhodnutie náležite odôvodnila s poukazom na splnenie zákonných podmienok pre priznanie starobného dôchodku u navrhovateľa. Čo sa týka návrhu odporkyne na zastavenie konania, krajský súd dospel k záveru, že s poukazom na zabezpečenie ochrany subjektívnych práv navrhovateľa vyhodnotil lehotu na podanie opravného prostriedku ako lehotu splnenú a opravný prostriedok ako včas podaný s dôrazom na to, že rozhodnutie, ktorým bolo vyhovené nároku poistenca, odporkyňa nedoručuje do vlastných rúk, ale iba obyčajnou poštovou zásielkou.

Proti rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ v zákonnej lehote odvolanie navrhujúc porovnať platy jeho rovesníkov - W. X., W. K. či V. N. s jeho platom a vypočítať mu starobný dôchodok podľa výšky ich platu tak, ako bol urobený prvý doplatok od roku 1981, keď sa mu malo doplácať do výšky platu W. X.. Ďalej uviedol, že po ťažkom pracovnom úraze v roku 1976 bol odškodnený na 100 %. Celú vinu na pracovnom úraze si priznal zamestnávateľ. Navrhovateľ bol čiastočne invalidný a poberal čiastočný invalidný dôchodok od roku 1977 do 1980. Na radu právneho oddelenia sa vzdal dôchodku, aby mu zamestnávateľ doplácal ušlú mzdu, čo malo byť pre neho výhodnejšie. Od roku 1981 sa mu doplácalo do výšky platu jeho rovesníka W. X., a to z dôvodu, že po vojenskej službe nemal odpracovaný celý rok (cca 10 mesiacov). Aj keď sa navrhovateľovi doplácala mzda, stále bol stratový na zárobku. V roku 1986 to uznali aj odbory a doplatok sa mu zvýšil. Od 25.01.1994 sa mu začalo doplácať do výšky 8.374 Sk. Už dňa 28.04.1994 mu bol doplatok znížený na 5.745 Sk. Dôvod mu nikto nevysvetlil. Navrhovateľ pracoval ako „prípravár výroby“ (platovo je to na úrovni majstra), ale on pracoval za minimálnu mzdu. V roku 2003 utrpel druhý pracovný úraz, pričom zo strany zamestnávateľa nebol jeho zdravotný stav rešpektovaný. Celý život pracoval za minimálnu mzdu. Tvrdo pracoval 43 rokov vo výrobe a pritom bol bezcitne okradnutý. Jeho mzda je o 30 eur nižšia ako nástupný plat do firmy a jeho rovesníci majú vyššie dôchodky ako on hrubú mzdu. Na záver navrhovateľ dodal, že je po desiatich operáciách, zničenom živote a ťažkých psychických problémoch. Je to diskriminácia, porušovanie jeho ústavných práv a Zákonníka práce zo strany zamestnávateľa.

Navrhovateľ v doplnení odvolania opätovne žiadal, aby jeho starobný dôchodok bol vypočítaný podľa platu jeho rovesníkov. Uviedol, že nespochybnil rozsudok krajského súdu, len uviedol odporkyňu svoje argumenty. Nikto nemá právo takto ponížovať a okrádať ľudí. Opätovne poukázal na to, že poctivo pracoval 43 rokov vo výrobe a jeho plat je nižší ako nástupný plat do firmy. Bezohľadnosťou a primitívnosťou ho firma pripravila o desiatky tisíc eur a dôstojný život.

Odporkyňa sa k odvolaniu navrhovateľa písomne nevyjadrila.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej aj len „SSP“).

Podľa § 492 ods. 1 SSP, konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

V súlade s citovaným ustanovením najvyšší súd v konaní postupoval podľa ustanovení zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej aj len „OSP“).

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 OSP a dospel k záveru, že rozsudok krajského súdu je potrebné zrušiť a vec vrátiť prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

Z obsahu opravného prostriedku vyplýva, že navrhovateľ sa domáha započítania náhrady za stratu na zárobku do priemerného mesačného zárobku v rokoch 1991 až do priznania invalidného dôchodku, resp. hrubých zárobkov pre účely určenia vymeriavacieho základu na výpočet starobného dôchodku ako aj započítania sumy čiastočného invalidného dôchodku v rokoch 1977 až 1980. Invalidný dôchodok bol

navrhovateľovi priznaný od roku 2004 podľa zákona č. 461/2003 Z. z..

Krajský súd sa s touto požiadavkou navrhovateľa nevysporiadal. Na túto požiadavku nereagovala v súdnom konaní ani odporkyňa, ktorá sa vo vyjadrení k opravnému prostriedku navrhovateľa obmedzila len na tvrdenie o oneskorenom podaní opravného prostriedku. S otázkou včasnosti podania opravného prostriedku sa pritom krajský súd vysporiadal správne s poukazom na zabezpečenie ochrany subjektívnych práv navrhovateľa, keď vyhodnotil lehotu na podanie opravného prostriedku ako splnenú a opravný prostriedok ako včas podaný s dôrazom na to, že rozhodnutie, ktorým bolo vyhovené nároku poistenca, odporkyňa nedoručuje do vlastných rúk, ale iba obyčajnou poštovou zásielkou. Nedostatok riadneho odôvodnenia rozsudku je dôvodom na jeho zrušenie podľa § 221 ods. 1 písm. f/ OSP.

Záverom treba dodať, že pokiaľ navrhovateľovi patrila k 31.12.2003 vyplácaná náhrada za stratu na zárobku, v zmysle § 272 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z. z. sa táto považuje za úrazovú rentu.

Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V ďalšom konaní krajský súd vo veci rozhodne znovu, pričom sa dôsledne vysporiada s tvrdeniami navrhovateľa o potrebe započítania náhrady za stratu na zárobku, resp. čiastočného invalidného dôchodku do vymeriavacieho základu na určenie osobného mzdového bodu v daných kalendárnych rokoch z hľadiska ustanovenia § 11 ods. 2 písm. b/ a d/ vyhlášky č. 149/1988 Zb. v znení účinnom do 26.10.1994 a svoje rozhodnutie riadne odôvodní. V novom rozhodnutí rozhodne aj o náhrade trov konania, vrátane trov konania odvolacieho (§ 224 ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP).

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok n i e j e prípustný.